

Puhtauspalvelujen osaulkoistamisen valmistelujen jatkaminen

6930/00.01.02.02/2024

Kaupunginhallitus 08.04.2024 § 75

Valmistelija: apulaiskaupunginjohtaja Tuukka Forsell, puh. 020 615 9333, tuukka.forsell(at)kouvola.fi

Vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2024-2027 taloussuunnitelman laadinnan yhteydessä on määritelty toiminnan kehittämisen ja talouden sopeuttamisen toimia yhteensä 23 milj. euroa. (KH 19.6.2023). Talousarvion ja käyttösuunnitelmien laadinnan yhteydessä palveluiden kehittämistä ja kustannustehokkuutta on lähdetty hakemaan mm. tarkastelemalla palveluiden tuottamistapoja sekä hyödyntämällä eläkepoistumaa. Vuonna 2023 toimineen talouden sopeuttamisen ohjausryhmän linjauksen mukaisesti tekniikka ja ympäristötoimiala pyrkii jatkossa tuottamaan ei-lakisääteisiä palvelujaan nykyistä enemmän myös ostopalveluina.

Tällä hetkellä kaupunki ostaa kiinteistöjen ylläpitoon liittyviä tehtäviä hyvin laajasti. Tilapalvelut ostavat ulkoisilta palveluntuottajilta mm. remontti-, sisäilma-, ilkivalta- ja loppusiivouksia sekä yksittäisten pienehköjen kohteiden siivouksia. Kiinteistöpalvelujen kiinteistöhoito- ja kunnossapitopalveluiden yksiköllä on voimassa olevia palvelusopimuksia ulkoisten palveluntuottajien kanssa mm. auras-, hiekoitus- ja hiekanpoisto- sekä vartiointipalveluista. Lisäksi palveluita ostetaan myös kaupungin kiinteistöjen kattolumentöihin ja jäiden sulatustöihin. Myös LVI-, sähkö- ja kylmlaitetöitä ostetaan ulkoa. Kunnossapidon puolelta ostetaan myös rakennusteknisiä tuntuutöitä riippuen kohteiden remontin laajuudesta.

Vuoden 2024 talousarvion ja henkilöstösuunnitelman hyväksymisen yhteydessä linjattiin puhtaus- ja kiinteistöhoitojen ulkoistamista Korian taajaman kohteissa. Tilapalveluissa on myös linjattu, että jatkossa uusien rakennusten tekniset tukipalvelut ulkoistetaan puhtauden ja kiinteistöhoitojen osalta niiden käyttöönoton yhteydessä. Talousarvion hyväksymisen jälkeen tehtyjen lisäselvitysten perusteella todettiin, että Korian alueen ei todettu soveltuvan palveluverkon mahdollisten lähivuosien muutosten takia sellaisenaan kilpailutukseen.

Valmistelua jatkettiin tarkastelemalla aluekokonaisuuksia, jossa on jo tiedossa, että merkittäviä palveluverkkomuutoksia ei ole tiedossa lähivuosina. Samassa yhteydessä päädyttiin rajaamaan osaulkoistamisen jatkoselvitystyötä koskemaan pelkästään puhtauspalveluita koska tätä kokonaisuutta on hyvin laajasti tutkittu ja otettu käyttöön eri kunnissa. Puhtauspalvelujen osaulkoistamisen evaus- ja swot-analyysit toteutettiin ja valmisteluissa hyödynnettiin

Ramboll Finland Oy:n ylläpidon asiantuntijakonsultoinnin näkemyksiä ja kokemuksia.

Ennakkovaikutusten arvioinnissa (EVAUS) arvioitiin viittä vaihtoehtoa. VE1 oli nykyinen malli, jossa puhtauspalvelut on tuotettu kokonaan omana työnä. VE2 sisälsi kolmen kiinteistön puhtauspalvelun ulkoistamisen. VE3 oli noin 25 %:n palvelukokonaisuuden ulkoistaminen ja VE4 oli toiminnan ulkoistaminen kokonaan useamman vuoden aikana. Viidentenä kuvattiin maksimivaihtoehtoa eli toiminnan ulkoistamista kokonaan yhdellä kertaa. Näkökulmia ja vaikutuksia arvioitiin mm. henkilöstön, talouden, ympäristön ja asiakaslähtöisyyden kannalta.

Evauksen yhteenvedoa esiteltiin valtuustoryhmien puheenjohtajistolle 17.1.2024. Prosessiin liittyvä markkinavuoropuhelu järjestettiin 20.2.2024 ja tilaisuuden avulla kartoitettiin millaista valmiutta ja kiinnostusta yrityksillä olisi lähteä mahdolliseen tarjouskilpailuun mukaan. Tilaisuuteen osallistui yhteensä 17 osallistujaa eri kokoisista yrityksistä. Pienempien yritysten edustajien toiveena oli, että kilpailutettavat aluekokonaisuudet olisivat sellaisia, että he pystyisivät osallistumaan tarjouskilpailuun. Isommat yritykset olivat kiinnostuneempia isommista aluekokonaisuuksista. Kaikkien mielestä kohteiden sijainnit lähellä toisiaan helpottaa toiminnan järjestämistä ja valvontaa ja tuo kustannustehokkuutta.

Näiden huomioiden pohjalta ja laskennallisten eläkepoistumien osalta esitetään ulkoistamisen palvelukokonaisuudeksi kahta aluetta kaupungin kolmessa eri taajamassa. Esitys perustuu tehtyihin selvityksiin, markkinavuoropuhelun palautteeseen sekä tiedossa oleviin kaupungin palveluverkkomuutoksiin. Kohteet sijoittuisivat Kouvolan keskustaan ja Kuusankosken keskustaan ja lisäksi kilpailutettavana kohteena olisi Inkeröisten monitoimitalo. Palvelukokonaisuus käsittäisi noin 20 % kaupungin ylläpidettävistä kiinteistöistä sisältäen noin 20 puhtauspalvelutyöntekijän henkilöresurssin. Kokonaisuus vastaa ennakkovaikutusten arvioinnissa vaihtoehtoa 2. Osaulkoistamisen prosessi on tavoitteena toteuttaa niin, että prosessi ei johda kaupungin vakituisen henkilöstön vähentämiseen.

Tavoitteena on, että osaulkoistamisen valmisteluprosessi etenee seuraavaksi tarjouspyyntömateriaalin kokoamiseen. Tarjouspyyntöaineiston on tavoitteena olla valmiina kesäkuussa 2024, jolloin aineisto tuodaan kaupunginhallitukselle tiedoksi. Kilpailutukselle varataan aikaa kesä- ja heinäkuu 2024 ja hankintapäätös tuotaisiin kaupunginhallitukselle päätettäväksi syyskuussa 2024.

Puhtauspalvelujen henkilöstöä on tiedotettu prosessin etenemisestä pitämällä useampia infoja ja tiedottamalla osaulkoistamisen valmisteluista. Henkilöstölle on myös pidetty kuulemistilaisuus 2.4.2024 jossa prosessia on avattu tarkemmin ja henkilöstöllä on ollut

mahdollisuus kertoa näkemyksistään ja ajatuksistaan osaulkoistamisen mahdollisesta toteutumisesta.

Liitteenä puhtauspalvelujen organisoinnin ennakkovaikutusten arviointi.

Vt. kiinteistöpalvelujohtaja Pirkko Toropainen, toimitilajohtaja Katja Ahola ja tekninen johtaja Hannu Tylli ovat kokouksessa paikalla esittelemässä asiaa ja asiantuntijoina vastaamassa kysymyksiin.

Lisätietoja: vt. kiinteistöpalvelujohtaja Pirkko Toropainen, puh. 020 615 8245, pirkko.toropainen(at)kouvola.fi ja toimitilajohtaja Katja Ahola, puh. 020 615 9013, katja.e.ahola(at)kouvola.fi

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää merkitä valmistelun tilannekuvan tiedoksi ja toteaa, että valmistelua voidaan jatkaa prosessikuvauksen mukaisesti.

Asian käsittely:

Keskustelun aikana kaupunginhallituksen jäsen Kirsi Kekki teki seuraavan muutosesityksen: ” Kaupunginhallitus päättää merkitä valmistelun tilannekuvan tiedoksi ja toteaa, että puhtauspalvelujen osaulkoistamisen valmistelua ei jatketa.”

Jäsenet Miia Witting ja Ukko Bamberg kannattivat Kekin esitystä.

Koska oli tehty kannatettu muutosesitys, puheenjohtaja totesi, että asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne, jotka kannattavat pohjaesitystä, äänestävät "JAA", ja ne, jotka kannattavat Kekin muutosesitystä, äänestävät "EI". Puheenjohtaja esitti, että äänestys toimitetaan nimenhuutona. Puheenjohtajan esitykset hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin yksi (1) JAA-ääni (Leppänen) ja kaksitoista (12) EI-ääntä (Nyberg, Bamberg, Karvonen, Raunio, Witting, Huuhilo, Kekki, Patjas, Villikka, Varjola, Pakkanen ja Aikio). Puheenjohtaja totesi Kekin muutosesityksen voittaneen äänestyksen.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus päätti merkitä valmistelun tilannekuvan tiedoksi ja totesi, että puhtauspalvelujen osaulkoistamisen valmistelua ei jatketa.

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden vt. kiinteistöpalvelujohtaja Pirkko Toropaiselle, toimitilajohtaja Katja Aholalle ja tekninen johtaja Hannu Tyllille. He olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyn aikana.
